

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра фізичного виховання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан гуманітарно-педагогічного факультету, доц.
Інна САВИЦЬКА
“ _____ ” _____ 2023 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри фізичного виховання
Протокол № 20 від 30.05.2023 р.
завідувач кафедри фізичного виховання
Микола КОСТЕНКО

”РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОПІ
«Фізична культура і спорт» (ОС «Бакалавр»),
доцент кафедри фізичного виховання
Сава БРИНЗАК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

спеціальність _____ 017 «Фізична культура і спорт» _____
освітньо-професійна програма _____ «Фізична культура і спорт» _____
факультет (НП) _____ Гуманітарно-педагогічний _____

Розробники: кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри фізичного виховання Хижняк А.А.

Київ – 2023

1. Опис навчальної дисципліни

ОК 22. «ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>
Галузь знань	<i>01 Освіта/Педагогіка</i>
Спеціальність	<i>017 «Фізична культура і спорт»</i>
Освітньо-професійна програма	<i>«Фізична культура і спорт»</i>
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<i>Обов'язковий освітній компонент</i>
Загальна кількість годин	<i>120</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>4</i>
Кількість змістових модулів	<i>2</i>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>Не передбачено</i>
Форма контролю	<i>Екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	<i>денна форма навчання</i>
Рік підготовки (курс)	<i>Другий курс (2 курс)</i>
Семестр	<i>четвертий</i>
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>75 год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>-</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	
аудиторних	<i>3 год.</i>
самостійна робота студента	<i>5 год.</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи науково-дослідної роботи» є ознайомлення студентів з методологією, методами, стратегією та видами наукових досліджень у сфері фізичного виховання та спорту.

Завданням вивчення дисципліни є:

1. Вивчення системи методів наукових досліджень;
2. Використання комплексу знань з фізичного виховання та спорту для створення сприятливих умов дослідницької діяльності;

3. Засвоєння студентами методичних положень з планування, організації, контролю, координації проведення наукових досліджень;
4. Оволодіння методологією, методами, концепціями та логікою проведення наукових досліджень у фізкультурно-спортивному середовищі;
5. Ознайомлення зі змістом процесів та технологіями наукових досліджень;
6. Вивчення студентами загальних принципів наукових досліджень.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

• Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

СК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

СК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

• Результати навчання (РН):

ПРН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

ПРН 3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ПРН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.

3. Програма та структура навчальної дисципліни «Основи науково-дослідної роботи»

повного терміну денної форми навчання:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		пр.	лаб.	інд.	ср.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Особливості наукового знання						
Тема 1.1. Поняття науки	14	2	4			8
Тема 1.2. Науково-дослідницька діяльність як компонент сфери фізичної культури суспільства.	14	2	4			8
Тема 1.3. Понятійно-термінологічний апарат науково-дослідницької діяльності	14	2	4			8
Тема 1.4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	14	2	4			8
Разом за змістовим модулем 1	56	8	16			32
Змістовий модуль 2. Наукове дослідження в сфері фізичної культури і спорту						
Тема 2.1. Методи наукового дослідження в сфері фізичної культури і спорту.	16	2	4			10
Тема 2.2. Логіка та структура наукового дослідження.	14	2	4			8
Тема 2.3. Студентська науково-дослідницька Діяльність як науковий проект.	16	2	6			10
Разом за змістовим модулем 2	46	6	14			24
Усього годин	120	15	30			75

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Загально-методологічні основи наукових досліджень	2
2	Методологія досліджень в сфері фізичної культури і спорту	2
3	Специфіка спортивної діяльності в наукових дослідженнях	2
4	Наукові методи досліджень	2
5	Дослідницькі стратегії у фізичній культурі і спорті	2
6	Типи досліджень у фізичній культурі і спорті	2
7	Валідність в організації наукового дослідження та його результатів	2
Змістовий модуль 2		
8	Наукова проблема як вихідна точка наукового дослідження	2
9	Науковий апарат дослідження	2
10	Формування вибірки у науковому дослідженні	2
11	Дизайн емпіричного дослідження	2

12	Інтерпретація результатів наукового дослідження	2
13	Методика підготовки і оформлення курсової роботи в сфері фізичної культури і спорту	2
14	Мова і стиль наукової роботи	2
15	Правова сутність інтелектуальної власності	2
	Всього	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1	
1	Наукова картина світу.	4
2	Простір дослідження в філософії та культурології.	4
3	Логіка гіпотетичного міркування в контексті методології.	4
4	Методологічне значення принципу історизму в конкретно-науковому дослідженні.	4
5	Експериментальний метод в методології дослідження.	4
6	Методологічна культура творчої роботи з філософії та культурології.	4
7	Соціальний аналіз як метод прикладного наукового дослідження.	4
8	Етапи і планування наукового дослідження.	4
9	Структура випускної кваліфікаційної роботи та логіка дослідження.	4
	Змістовий модуль 2	
10	Академічні вимоги до оформлення наукового дослідження і до роботи з джерелами.	4
11	Назвіть характерні риси інформаційного суспільства.	4
12	Наука як фактор розвитку культури.	4
13	Обґрунтуйте відмінність сутєвості від явища?	4
14	Перелікуйте Усі Відомі вам методи емпіричного пізнання.	4
15	Хто правий у суперечці фізиків та ліриків?	4
16	Чи Існує віра в науці і в чому сенс її?	4
17	Що таке пізнання?	4
18	Як ви розумієте інтуїцію?	4
19	Як зв'язані індукція та дедукція між собою?	4
	Всього	75

6. Контрольні питання, зразки тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

6.1. Контрольні питання

1. Загальне визначення науки. Особливості науки як форми пізнання.
2. Наукове пізнання: історія розвитку та сучасні уявлення.

3. Загальні закономірності розвитку науки.
4. Критерії істинності пізнання.
5. Методологія у складі наукового знання.
6. Загально-методологічні основи наукових досліджень.
7. Факти і феномени в сфері фізичної культури і спорту.
8. Методи і методологія наукових досліджень.
9. Теорії в сфері фізичної культури і спорту.
10. Структура знання.
11. Парадигми в сфері фізичної культури і спорту.
12. Конкретно-науковий рівень методології в сфері фізичної культури і спорту.
13. Конкретно-наукові методи наукових досліджень.
14. Проблема об'єктивності дослідницьких методів в сфері фізичної культури і спорту.
15. Валідність в організації наукового дослідження і його результатів.
16. Мова і стиль наукової роботи.
17. Авторське право та суміжні права.
18. Охорона та використання результатів інтелектуальної діяльності.
19. Право вільного використання наукових творів.
20. Буденні та спеціальні знання.
21. Практика в сфері фізичної культури і спорту як джерело знання.
22. Засоби наукового дослідження.
23. Науковий метод.
24. Загальнонаукові методи: індукція, дедукція, абдукція.
25. Кількісні та якісні методи дослідження в сфері фізичної культури і спорту.
26. Методи пояснення та розуміння.
27. Специфіка наукового дослідження.
28. Номотетичний та ідеографічний підходи.
29. Дослідницькі стратегії в сфері фізичної культури і спорту.
30. Кількісні дослідження в сфері фізичної культури і спорту.
31. Якісні дослідження в сфері фізичної культури і спорту.
32. Змішані дослідження в сфері фізичної культури і спорту.
33. Класифікації типів досліджень.
34. Міждисциплінарні дослідження в сфері фізичної культури і спорту.
35. Індивідуальна та колективна наукова діяльність.
36. Школи в науці.
37. Поняття організації наукового дослідження.
38. Особливості організації дослідження в сфері фізичної культури і спорту.
39. Логічна структура дослідження.
40. Часова структура наукового дослідження.
41. Поняття дослідницького проекту.
42. Наукова проблема.

43. Об'єкт і предмет дослідження.
44. Гіпотези дослідження.
45. Визначення завдань дослідження.
46. Теоретичний етап дослідження.
47. Проблема виміру в сфері фізичної культури і спорту.
48. «Etic» та «etic» - дані.
49. Вибірка в кількісному дослідженні.
50. Вибірка в якісному дослідженні.
51. Вибірка в змішаному дослідженні.
52. Артефакти в дослідженні.
53. Валідність дослідження.
54. Дизайн емпіричного дослідження в сфері фізичної культури і спорту.
55. Статистична значущість та розмір ефекту емпіричного дослідження.
56. Інтерпретація результатів.
57. Етика дослідження.
58. Апробація результатів.
59. Наукова комунікація.
60. Форми представлення результатів дослідження.

6.2. Зразок варіанту екзаменаційного білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОКР ___бакалавр___ спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»	Кафедра _ фізичного виховання _ 2023-2024 н. р.	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № ___ 1 ___ з дисципліни ___основи науково-дослідної роботи_	Затверджую Зав. кафедри ___Костенко М.П.____ 2023 р. _
<i>Екзаменаційні запитання</i>			
1. Загальне визначення науки. Особливості науки як форми пізнання.			
2. Конкретно-науковий рівень методології в сфері фізичної культури і спорту.			
<i>Тестові завдання різних типів</i>			
1. Який метод наукового пізнання є універсальною логічною схемою пошуку пояснювальних гіпотез?			
1	дедукція;		
2	абдукція;		
3	індукція;		
4	гіпотетико-дедуктивний метод.		
2. Установіть відповідність між формою пізнання оточуючого світу та її змістом:			
1. Побутове, «наївне» пізнання	А. Пізнання на основі власного індивідуального життєвого досвіду. Знання набувається переважно індуктивним шляхом в повсякденних формах взаємодії суб'єкта із світом.		
2. Емоційно-художнє пізнання	Б. Спирається на віру в існування явищ, причин явищ, які неможливо пізнати. Знання принципово не підлягають емпіричному підтвердженню.		

3. Релігійно-містичне, міфологічне пізнання	В. Вивчення реального світу та здобування об'єктивних знань про світ. Системність і послідовність як в процесі пошуку нових знань, так і у впорядкуванні наявних.
4. Наукове пізнання	Г. Спирається на досвід емоційних переживань суб'єкта та емоційно-оціночних ставлень до предметів, явищ дійсності. Пізнання на основі саморефлексії, передбачає багатозначність інтерпретацій подій і явищ з позицій емоційних узагальнень та мотиваційно-ціннісних ставлень.

3. Установіть відповідність між типом наукових досліджень та його змістовою характеристикою:

1. Пошукові	А. Проводяться з метою перевірки спростування існуючої теорії моделі тощо або перевірки того, яка з двох альтернативних гіпотез точніше прогнозує реальність.
2. Критичні	Б. Проводяться з метою точного повторення дослідження і попередників для визначення достовірності, надійності отриманих результатів.
3. Уточнюючі	В. Спрямовані на розв'язаній проблеми, яку ніхто не ставив або не розв'язував подібним шляхом.
4. Відтворюючі (підтверджуючі)	Г. Проводяться з метою встановлення кордонів, в яких теорія передбачає факти та! емпіричні закономірності.

4. ... – це шлях, на якому науковець будує та перевіряє свої припущення щодо реальності (при опорі на конкретизацію предмета вивчення в рамках різних наукових шкіл), що реалізується в певному відношенні до досліджуваної реальності як організація способів збору даних.

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

5. Розведіть характеристики зазначених компонентів логічної структури наукової діяльності:

А. Об'єкт дослідження	1. Це те, що протистоїть в пізнавальній діяльності суб'єкта, який пізнає.
Б. Предмет дослідження	2. Це той аспект, та точка зору, з якої дослідник пізнає цілісний об'єкт, виділяючи в ньому найбільш суттєві (для дослідження) ознаки .
	3. Це оточуюча дійсність, з якою дослідник має справу.
	4. Це явище або процес оточуючого світу, на який спрямована пізнавальна діяльність.
	5. Це ознаки об'єкта, на який спрямована пізнавальна діяльність.

6. Встановіть відповідність між формою обробки бібліографічної інформації та її характеристикою:

1. Анотація	А. Стикло сформульовані основні констатуючі положення тексту, дозволяють узагальнити опрацьований матеріал, виразити його суть в коротких містких формулюваннях.
2. Резюме	Б. І коротке узагальнення змісту літературного джерела (декілька ключових речень), що вказує його особливості та достоїнства; допомагають орієнтуватися у великій кількості літературних джерел та при підготовці огляду літератури.
3. Тези	В. І коротка оцінка прочитаного літературного джерела, характеризує головні підсумки, висновки цього твору.
4. Конспект	Г. Послідовна (відповідно до тексту літературного джерела) фіксація інформації, відібраної та обміркованої в процесі читання; систематичний, логічний зв'язний запис.

7. Що з переліченого нехарактерне для наукових проектів?

1	невизначеність результатів; тривалі терміни реалізації;
2	складність оцінки як планованих, так і фактичних результатів реалізації проектів;
3	відсутність аналогій в ретроспективі;
4	комерційна спрямованість.

8. Який тип наукових досліджень є пробним дослідженням, першим у серії, у ході якого перевіряється якість планування дослідження?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

9. ... – це явище, властивість предмету або процесу, поява якого в спостережуваних умовах за природних причин неможлива або маловірогідна.

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

10. Який тип вибірки передбачає поділ генеральної сукупності на групи, з яких далі відбираються досліджувані?

1	випадкова;
2	стратифікована;
3	кластерна;
4	неімовірнісна.

6.3. Зразок тестових питань з дисципліни «Основи науково-дослідної роботи»

1. Дайте визначення поняття наука:

- а) це сфера людської діяльності, спрямована на вироблення нових знань про природу, суспільство і мислення;
- б) особлива форма суспільної свідомості;
- в) процес пізнання закономірностей об'єктивного світу;
- г) динамічна система знань.

2. Дайте визначення предмета науки:

- а) пізнання дійсності, адекватне її відбиття в свідомості людини;
- б) повне відтворення узагальнених уявлень про об'єкт дослідження;
- в) відбиття і відтворення у свідомості людини об'єктивної дійсності;
- г) відкриття, вивчення й теоретична систематизація об'єктивних законів про об'єктивну дійсність з метою їхнього практичного застосування.

3. Дайте визначення поняття пізнання:

- а) теоретичне осмислення та обґрунтування практики;
- б) теоретичні основи для практики;
- в) відтворення у свідомості людини об'єктивної дійсності;
- г) процес руху людської думки від незнання до знання, в основі якого лежить відбиття і відтворення у свідомості людини об'єктивної дійсності.

4. Змістом пізнання є:

- а) формулювання понять, суджень і умовиводів;
- б) формулювання нових наукових положень;
- в) аналіз наукових джерел і теорій;
- г) відчуття, сприйняття, уявлення, абстрактне і логічне мислення.

5. Судження – це:

- а) правило, що виникло в результаті об'єктивно осмисленого досвіду;
- б) система поглядів, теоретичних положень, основних думок щодо об'єкта дослідження, які об'єднані певною головною ідеєю;
- в) подія чи явище, яке є основною для висновку або підтвердження;
- г) думка, в якій за допомогою зв'язку понять стверджується або заперечується щонебудь.

6. Дайте визначення наукового пізнання:

- а) теоретичне осмислення та обґрунтування практики;
- б) теоретичні основи для практики;
- в) відтворення у свідомості людини об'єктивної дійсності;
- г) це дослідження, яке має свою особливу мету, задачі, методи отримання і

перевірки нових знань.

7. Наукова ідея:

- а) теоретичне осмислення та обґрунтування практики;
- б) теоретичні основи для практики;
- в) форма відображення у мисленні нового розуміння об'єктивної реальності;
- г) систематизація знань.

8. Наука включає:

- а) теорію;
- б) методологію;
- в) методику і техніку дослідження;
- г) форми мислення.

9. Структуру теорії формують:

- а) наукова концепція, принципи, поняття, факти;
- б) принципи, факти;
- в) поняття;
- г) методика і техніка дослідження.

10. Науки об'єднуються в такі групи:

- а) природничі, суспільні, технічні;
- б) природничі;
- в) суспільні;
- г) технічні.

11. Виберіть правильну відповідь: монографія – це:

- а) видання, яке відповідає окремим розділам програми навчальної дисципліни
- б) наукова праця, присвячена глибокому викладу матеріалу в конкретній галузі
- в) систематизований виклад навчальної дисципліни у відповідності до чинної навчальної програми
- г) видання, яке складається з окремих робіт різних авторів, присвячених одному напрямку

12. Виберіть правильну відповідь: підручник – це:

- а) видання, яке відповідає окремим розділам програми навчальної дисципліни;
- б) наукова праця, присвячена глибокому викладу матеріалу в конкретній галузі;
- в) систематизований виклад навчальної дисципліни у відповідності до чинної навчальної програми;
- г) видання, яке складається з окремих робіт різних авторів, присвячених одному напрямку.

13. Дайте визначення інформації:

- а) це відомості про події та процеси;
- б) це детальне систематизоване подання певного відібраного матеріалу без будь-якого аналізу;
- в) це певні відомості, сукупність якихось даних, знань;
- г) все вище зазначене.

14. Наукова інформація – це:

- а) результати науково-дослідної роботи;
- б) результати науково-дослідної роботи вітчизняних вчених;
- в) документовані і публічно оголошені відомості про досягнення на уки, виробництва;
- г) сукупність повних, точних відомостей про розвиток природи, сус- пільства і людини, зафіксованих у науковому документі.

15. Виберіть правильну відповідь: монографія – це:

- а) збірник;
- б) підручник;
- в) навчальний посібник;
- г) видання яке відповідає окремим розділам програми навчальної ди- сципліни;
- д) наукова праця, присвячена глибокому викладу матеріалу в конкретній галузі;
- е) систематизований виклад навчальної дисципліни у відповідності до чинної навчальної програми;
- ж) видання, яке складається з окремих робіт різних авторів, присвяче- них одному напрямку.

16. Визначте порядок вивчення наукових джерел:

- (4) виписування цитат ..., (6) критичне оцінювання записаного ..., (1) швидке читання ..., (2) загальне ознайомлення з науковою проблемою ..., (3) вибіркоче читання окремих частин ..., (5) перегляд літератури і сис- тематизація.

17. До якої групи наукової інформації відносять інформаційні видання:

- а) вторинної;
- б) первинної

18. В яких каталогах картки з описом літературних джерел сформо- вані в алфавітному порядку за змістом знань

- а) предметних;
- б) алфавітних;
- в) систематичних.

19. Виберіть головні принципи інформаційних відносин:

- а) повнота і точність інформації;
- б) сучасність та оперативність;
- в) доступність та свобода обміну нею;
- г) гарантованість прав;
- д) об'єктивність і точність;
- е) систематичність і регулярність;
- ж) порівнянність в часі і просторі.

20. Інформація розділяється на:

- а) оглядову, реферативну, релевативну;
- б) сигнальну, довідкову;
- в) міжнародну і національну;
- г) соціологічну і екологічну;
- д) практичну і теоретичну.

21. *Способи розміщення в списку літературних джерел:*
- а) у хронологічному порядку;
  - б) у порядку посилань у тексті;
  - в) в алфавітному порядку за першою літерою прізвища автора;
  - г) все зазначене вірне.

22. *Форми запису роботи над книгою, статтею:*
- а) цитування;
  - б) тези;
  - в) аналіз;
  - г) синтез.

23. *В якій науковій праці подається короткий виклад основних аспектів дослідження*
- а) наукова стаття;
  - б) реферат;
  - в) тези доповіді.

24. *Як за способом отримання поділяється інформація?*
- а) письмова;
  - б) первинна;
  - в) іконографічна;
  - г) вторинна;
  - д) фонетична.

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Основи науково-дослідної роботи» застосовуються такі методи навчання, як:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- а) За джерелом інформації:
  - Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
  - Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- б) За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
- в) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові.
- г) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Форми контролю

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого вченою радою НУБіП України 26 квітня 2023 року, протокол № 10 видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль з дисципліни здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу і має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу, отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Семестрова атестація (підсумкова) проводиться у формі семестрового екзамену.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані скласти екзамен відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Зміст екзамену визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. №10).

Таблиця 1

Оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Для визначення рейтингу здобувача з виконання програми навчальної дисципліни **R_{пр.}** (до 100 балів), одержаний рейтинг з екзамену (підсумкової атестації, **R_{ат.}**) (до 30 балів) додається до рейтингу студента з навчальної роботи **R_{н.р.}** (до 70 балів): $R_{пр.} = R_{н.р.} + R_{ат.}$

Підсумкова оцінка студенту виставляється з урахуванням виконання основних видів діяльності за модулями та складання екзамену (табл. 2):

Таблиця 2

Розподіл балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни

Види діяльності	К-ть балів
Змістовний модуль 1.	
	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 1	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 2	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 3	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 4	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 5	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 6	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 7	10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота. Виконання 10 тестових завдань за тематикою змістовного модуля	10
Змістовий модуль 2.	
	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 8	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 9	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 10	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 11	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 12	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 13	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 14-15	10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота. Виконання 10 тестових завдань за тематикою змістовного модуля	10
Всього за види діяльності (Рейтинг навчальної роботи - Рн.р.)	70
Екзамен (Рейтинг підсумкової атестації – Рат.)	30
Рейтингова оцінка навчальної дисципліни – Рн.д.	100

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Презентації, тестові завдання, доповіді, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Презентації, тестові завдання, доповіді повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Основи науково-дослідної роботи»

10.1. Критерії оцінювання відповіді студентів на практичних заняттях (оцінюється до 10 балів)

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	Студент має глибокі міцні і системні знання з теми, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом. Вміє працювати з науковою літературою. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію. Не допускає помилок в усній формі.
7-8	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей, незначні мовні помилки в наведених прикладах. Студент недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
5-6	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, має фрагментарні знання з теми. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змоги оформити ідею.
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки.

10.2. Критерії оцінювання самостійної роботи (оцінюється до 20 балів)

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
20	Студент опрацював всі 100% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
17-19	Студент опрацював 90-80% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
14-16	Студент опрацював в 70% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
11-13	Студент опрацював 60% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
8-10	Студент опрацював 50% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
5-7	Студент опрацював 40-30% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
2-4	Студент опрацював 20% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
1	Студент опрацював 10% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.

10.3. Критерії оцінювання виконання 10 тестових завдань модульних контрольних робіт (оцінюється до 10 балів)

Виконання студентами тестових завдань за тематикою 1-го та 2-го змістовних модулів оцінюється в 1 бал за кожний правильний варіант відповіді.

Таким чином, студент може отримати максимально 10 балів за надані 10 правильних відповідей в тесті.

10.4. Критерії оцінювання складання студентами екзамену (оцінюється в 30 балів)

Критерії оцінювання написання студентом відповідей на екзаменаційні запитання. Відповідь на одне екзаменаційне запитання, оцінюється до **10** балів (2 питання по **10** балів):

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки

Написання тестових завдань, оцінюється до 10 балів. За кожну правильну відповідь на питання, студент отримує 1 бал (10 питань*1 бал = 10 балів).

11. Методичне забезпечення

Методичним забезпеченням навчальної дисципліни «Основи науково-дослідної роботи» є:

- Навчальний план підготовки майбутнього фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

- «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» (затверджено вченою радою НУБіП України від 26.04.2023 р. протокол № 10);

- ця робоча програма;
- завдання для самосійної роботи студентів;
- контрольні питання для поточного і підсумкового контролю;
- слайди, відео фрагменти навчального матеріалу;
- електронні презентації навчального матеріалу.

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Брикова Т. М., Терешкін О. Г. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2020. 103 с.

2. Гаркуша С.В. Методи математичної статистики в педагогічних дослідженнях. Навчально-методичний посібник для аспірантів. Чернігів, 2019. 72 с.

3. Медвідь В. Ю. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно логічних схемах і таблицях) : навч. посіб. / В. Ю. Медвідь, Ю. І. Данько, І. І. Коблянська. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.

4. Методика і методологія наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. Укладачі : Р. Ф. Ахметов, Т. Б. Кутек. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.

5. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / В. М. Дорошенко, О. С. Тітлов, Т. А. Сагала, Н. О. Біленко ; Одес. нац. акад. харч. технологій. - Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2019. - 156 с.

6. Основи наукових досліджень: Навч. посібник / І.Ш. Невлюдов, Ю.М. Олександров, А.О. Андрусевич, О.О. Чала. – Кривий Ріг: Криворізький коледж НАУ, 2019. 396 с.

7. Сергієнко Л.П. Технології наукових досліджень у фізичній культурі : підручник для студентів вищих навчальних закладів : у 2 кн. Кн. 2 / Л.П. Сергієнко. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2015. 900 с.

Додаткові:

1. Вегеш М. Основи наукових досліджень. Методичні матеріали для бакалаврів політології / Видання друге, доповнене. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2022. 74 с.

2. Готюр, О. І., Деніна, Р. В., Волинський, Д. А., & Кочержат, О. І. Роль науково-дослідної роботи студента у формуванні майбутнього фахівця. *Art of medicine*, 2019, (3), 85-88.
3. Деделюк Н. А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні: навчальний посібник для студентів. Луцьк, 2010. 184 с.
4. Клопов, Р. В. Основні напрямки наукових досліджень і впровадження сучасних інформаційних технологій у фізичному вихованні та спорті / Р. В. Клопов, В. О. Клопова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. Вип. 6 (166). С. 69-73.
5. Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики. За заг.ред. Кашуби В. О. К., 2015. 213 с.
6. Костюкевич В. М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навч. посіб. В. М. Костюкевич, В. І. Воронова, О. А. Шинкарук, О. В. Борисова. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 554с.
7. Мітова О. О. Методи наукових досліджень у баскетболі : навч. посіб.: 2-ге вид. допов. і переробл. / О. О. Мітова, Р. О. Сушко. Дніпро : Дріант, 2021. 266 с.
8. Основи математичної статистики з елементами хмаро орієнтованих технологій: Лабораторний практикум для майбутніх фахівців сфери фізичної культури та спорту. / Укладач Вишневецька В.П. – К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. 84 с.
9. Основи математичної статистики: методичні вказівки для студентів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” освітнього рівня бакалавр / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. ; укладач : Ю. В. Човнюк. - Київ : КНУБА, Талком, 2023. 34 с.
10. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури. 2010. 352 с.
11. Павлюк О. М. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого рівня вищої освіти спеціальності «017 Фізична культура і спорт» / О. М. Павлюк // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Педагогічні науки. 2021. № 6 (344), жовтень. Ч. 2. С. 193-201
12. Чістякова І. М., Кривдіна І. В., Буряк В. Д. та ін. Інтелектуальна власність та авторське право: навч. посіб. К.: Каравела, 2019. 204 с.
13. Шиян Б. М. Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2012. 280 с.
14. Шиян Б. М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні і спорті: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2008. 276 с.

Інформаційні ресурси:

1. Методичні рекомендації з підготовки наукових робіт. URL: <https://studfile.net/preview/5110276/> (дата звернення: 13.05.2022).
2. Про затвердження вимог до оформлення дисертації. URL: <http://anu.edu.ua/uploads/aspirantura-17-18/19720.pdf> (дата звернення: 14.06.2022).
3. Основи науково-дослідної роботи у сфері спорту http://reposit.uni-sport.edu.ua/bitstream/handle/787878787/363/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8_%D0%9D%D0%94%D0%A0.pdf?sequence=1&isAllo wed=y (дата звернення: 13.06.2022).
4. Комплексні наукові дослідження в спорті URL: <http://repo.khdafk.kh.ua/bitstream/123456789/1838/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BD%D1%96%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%83%20%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%96.pdf> (дата звернення: 14.06.2022).
5. Значення наукових досліджень в сфері фізичної культури і спорту https://www.researchgate.net/publication/349948222_Znacenna_naukovih_doslidz_en_v_galuzi_fizicnoi_kulturi_ta_sportu_dla_zdobuvaciv_visoi_osviti (дата звернення: 14.06.2022).